

SZKOŁA PODSTAWOWA W MODRZU

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z JĘZYKA POLSKIEGO

(kl. IV-VIII)

Prowadzący:

Agnieszka Kmiecik

Wioleta Michalak

I. Cele przedmiotowych zasad oceniania:

- Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
- Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.

II. Zasady oceniania:

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z języka polskiego oraz o sposobie i zasadach oceniania.
2. Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń w tym czasie był nieobecny na lekcji, powinien pisać w terminie późniejszym, uzgodnionym z nauczycielem.
3. Za prace klasowe uważane są wypracowania klasowe, sprawdziany gramatyczne, różnego rodzaju testy - zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Uczniowie znają zakres materiału przewidzianego do kontroli. Spisywanie (ściąganie) na sprawdzianach, testach jest jednoznaczne z oceną niedostateczną.
4. Dwa razy w półroczu uczeń może zgłosić brak przygotowania do lekcji bez żadnych sankcji, nie podając przyczyny. Nie dotyczy to lekcji, na których nauczyciel zaplanował sprawdzian.
5. Prace domowe, szczególnie wypracowania, powinny być wykonywane w terminie. Ich brak nauczyciel odnotowuje poprzez wpisanie „minusa”. W przypadku ponownego niedotrzymania terminu, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. Pięciokrotny brak zadania oznacza ocenę niedostateczną. Jeżeli uczeń nie zgłosi braku zadania i zostanie to skontrolowane, wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną.

7. Za aktywność na lekcji uczeń może zdobyć jeden plus. Pięć plusów oznacza ocenę bardzo dobrą.
8. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu lub otrzymał ze sprawdzianu ocenę ndst (1) ma prawo napisać (poprawić) sprawdzian w ciągu 2 tygodni w toku zajęć szkolnych w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela.
9. Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego są dostosowane do możliwości uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej. Rodzaje dysfunkcji: dysgrafia, dysortografia, dysleksja.

III. Co podlega ocenie na języku polskim?

Ocenie podlegają:

- sprawdziany pisemne (prace klasowe, testy, kartkówki, dyktanda);
- praca ucznia na lekcji (aktywność, praca w grupie);
- samodzielna praca domowa ucznia (pisemna praca w zeszycie, w ćwiczeniach);
- wypowiedzi ustne: odpowiedzi na pytania, opowiadanie;
- wypowiedzi pisemne: odpowiedzi na pytania, rozwiązywanie ćwiczeń, redagowanie tekstów użytkowych i form wypowiedzi przewidzianych programem nauczania;
- recytacja;
- czytanie;
- zeszyt ćwiczeń (poprawność merytoryczna wykonanych ćwiczeń oraz staranność);
- aktywność polonistyczna na terenie szkoły i poza nią poprzez reprezentowanie szkoły w konkursach, w przedstawieniach, akademiach szkolnych, olimpiadach (wyznacznik nie jest obligatoryjny);
- różnorodne działania twórcze, w których uczeń prezentuje swoje pasje i wykorzystuje uzdolnienia.

IV. Sposoby oraz częstotliwość sprawdzania osiągnięć uczniów:

- Odpytywanie bieżące - na każdej lekcji.
- Wykonywanie przez uczniów zadań i ćwiczeń - według uznania nauczyciela.
- Prace klasowe - minimum 2 w półroczu.
- Sprawdziany gramatyczne - po każdej większej partii materiału.

- Dyktanda - 10 w roku szkolnym.
- Testy badania kompetencji czytelniczych - minimum 1 w półroczu.
- Kartkówki - z bieżącego materiału - według uznania nauczyciela.
- Recytacja wiersza lub prozy - raz w półroczu.

V. Skala ocen:

- Zgodnie z WZO stosuje się skalę ocen od 1 do 6 .
- Kryteria oceniania prac pisemnych:

0 – 39% - niedostateczny

40 – 50% - dopuszczający

51 – 70% - dostateczny

71 – 90% - dobry

91- 98% - bardzo dobry

99- 100% - celujący

- W celu dokładniejszego pokazania jakości pracy ucznia dopuszcza się przy ocenach częściowych plusy (+) i minusy (-).
- Na koniec roku wystawia się ocenę bez znaku (+), (-).
- Ponadto znakiem plus (+) oceniana jest na bieżąco aktywność ucznia na lekcji. Pięć znaków plus (+) równa się ocenie bardzo dobrej (5).
- Brak przygotowania do lekcji zaznaczany jest minusem (-). Pięć minusów równa się jedyńce.

VI. Kryteria oceniania:

Ustala się następujące kryteria wystawiania stopni częściowych oraz klasyfikacyjnych:

Stopień **celujący (6)** - może otrzymać uczeń, który:

- pracował systematycznie, z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazywał się inwencją twórczą, nie czekając na inicjatywę nauczyciela;
- biegle posługiwał się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy;
- wykazywał się indywidualną pracą wykraczającą poza realizowany program;

- reprezentował klasę, szkołę w konkursach przedmiotowych, np. w polonistycznym, ortograficznym, recytatorskim itp., kwalifikując się do dalszego etapu (wyznacznik nie jest obligatoryjny).

Stopień **bardzo dobry (5)** - otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie z zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazał się wiedzą i umiejętnościami na poziomie ponadpodstawowym (PP), o znacznym stopniu trudności;
- wszystkie zadania wykonywał w terminie.

Stopień **dobry (4)** - otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie na każdej lekcji i w domu;
- opanował umiejętności umiarkowanie trudne, ale i niezbędne w dalszej nauce;
- poprawnie stosował wiadomości, wykonywał nietypowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- wykonywał zadania w terminie określonym przez nauczyciela a także uzupełniał ewentualne braki.

Stopień **dostateczny (3)** - otrzymuje uczeń, który:

- pracował w miarę systematycznie i doskonalił w sobie tę cechę;
- opanował wiadomości i umiejętności z języka polskiego na poziomie podstawowym (P);
- umie zastosować zdobyte wiadomości w sytuacjach typowych, według poznanego wzorca.

Stopień **dopuszczający (2)** - otrzymuje uczeń, który:

- wykazał się znajomością treści całkowicie niezbędnych w dalszym zdobywaniu wiedzy z języka polskiego;
- wykonywał samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela zadania typowe, wyćwiczone na lekcji, o niewielkim stopniu trudności.

Stopień **niedostateczny (1)** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności elementarnych, a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z języka polskiego;
- nie umie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.

VII. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka polskiego dla uczniów z zagrożeniem dysleksją:

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie, odpytywanie
- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych o odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego
- nie należy wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst
- wskazanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania w domu
- zezwolenie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach
- podjęcie treningu poprawnej pisowni z wykorzystaniem wskazanych przez nauczyciela konkretnych zeszytów ćwiczeń dla uczniów ujawniających trudności w pisaniu
- jeśli to konieczne, przeczytać dyktando jeszcze raz w wolniejszym tempie
- wydłużenie czasu na przeczytanie lektury
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z audiobooków
- nie należy wymagać, aby uczeń czytał głośno nowy tekst przy klasie
- wskazywanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzać technikę czytania
- więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień
- należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcji
- podawanie jasnych kryteriów oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd.)
- uczenie tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
- objęcie ucznia systematyczną opieką w ramach zajęć wyrównawczych, korekcyjnych oraz zajęć z psychologiem
- kontynuowanie pracy wyrównawczej w domu pod okiem rodziców.

VIII. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka polskiego dla uczniów z dysortografią:

- kierowanie do ucznia krótkich poleceń
- zadawanie pytań pomocniczych

- poprawianie błędów innym kolorem niż czerwony
- motywowanie ucznia, aby wskazane błędy poprawiał samodzielnie z wyjaśnieniem zasad pisowni, które stale powinien powtarzać i utrzymywać w oparciu o słownik ortograficzny
- jeżeli praca jest nieczytelna, uczeń może ją sam przeczytać lub odpowiadać ustnie z danego materiału podczas sprawdzianu stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, co pozwoli skoncentrować się na treści a nie na pisowni
- pozwolenie na pisanie prac domowych pisemnych na komputerze lub drukiem
- ocenianie strony merytorycznej prac pisemnych, stosowanie dodatkowo oceny opisowej
- zachęcanie do stałego używania słownika ortograficznego, który zawsze powinien się znajdować się na ławce wraz z wydrukowanym na planszy alfabetem; ułatwi to ustalenie kolejności liter i odszukanie potrzebnego słowa
- wykorzystywać programy multimedialne i komputery do ćwiczeń praktycznych
- doskonalenie techniki czytania poprzez codzienny trening, pod okiem osoby dorosłej
- oceniać nawet za najdrobniejsze osiągnięcia - każdorazowo motywować ucznia do pracy (ocena słowna, opisowa, cyfrowa)
- dyktanda i prace pisemne oceniać bardziej liberalnie pod względem poprawności ortograficznej i graficznej
- dawanie więcej czasu na czytanie tekstów , poleceń , instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień o zezwolenie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcji
- dawanie więcej czasu na prace pisemne
- objąć ucznia systematyczną opieką w ramach zajęć wyrównawczych , kompensacyjno-korekcyjnych oraz zajęć z psychologiem
- kontynuowanie pracy wyrównawczej w domu pod okiem rodziców.

IX. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka polskiego dla uczniów z dysgrafią:

- kierowanie do ucznia krótkich poleceń
- zadawanie pytań pomocniczych
- podczas pisania kontrolowanie stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów
- umożliwienie zapisywania prac pisemnych drukiem lub za pomocą komputera
- jeżeli praca jest nieczytelna, uczeń może ją sam przeczytać lub odpowiadać ustnie z danego materiału

- podczas sprawdzianu stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, co pozwoli skoncentrować się na treści a nie na pisowni
- poprawianie błędów innym niż czerwony kolorem
- nieobniżanie ocen za błędy ortograficzne i graficzne w pracach pisemnych
- motywowanie, aby wskazane błędy uczeń poprawiał samodzielnie z wyjaśnieniem zasad pisowni, które stale powinien powtarzać i utrwalać w oparciu o słownik ortograficzny
- podczas pisania dłuższych treści dawanie gotowej notatki do wklejenia
- ocenianie strony merytorycznej prac pisemnych, stosować dodatkowo ocenę opisową
- podawanie jasnych kryteriów oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd.)
- uczenie tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
- dawanie więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek
- zachęcanie do stałego używania słownika ortograficznego, który zawsze powinien się znajdować się na ławce wraz z wydrukowanym na planszy alfabetem; ułatwi to ustalenie kolejności liter i odszukanie potrzebnego słowa
- wykorzystywanie programów multimedialnych i komputerów do ćwiczeń praktycznych
- doskonalenie techniki czytania poprzez codzienny trening, pod okiem osoby dorosłej
- udział w zajęciach w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych oraz kompensacyjno-korekcyjnych
- kontynuowanie pracy wyrównawczej w domu pod okiem rodziców.

X. Zasady oceniania dyktand:

Przez cały rok szkolny (od września do czerwca) trwa klasowa „Corrida”/ „Toreador”. Raz w miesiącu uczniowie piszą dyktando (składające się z około 6-8 zdań), za które można uzyskać maksymalnie 10 punktów - to gwarantuje ocenę celującą z ortografii. Comiesięczne dyktando poprzedza cykl lekcji utrwalających zasady pisowni i wykorzystanie wiedzy w praktyce (ćwiczenia ortograficzne). Na starcie uczeń otrzymuje 10 punktów do dyspozycji. Każdy błąd ortograficzny to strata jednego punktu (3 błędy interpunkcyjne liczone są jako jeden ortograficzny). Podczas konkursu uczniowie zmagają się z różnymi trudnościami ortograficznymi i interpunkcyjnymi. Dotyczą one pisowni „ó:u”; „rz:ż”; „ch:h”; „ą, ę, om, on, em, en”; „nie” z różnymi częściami mowy; wielkich i małych liter. Dyktanda obejmują pisanie ze słuchu, mają także formę testową.

Punktacja:

10 pkt	(6)
9 pkt	(5)
8 pkt	(4)
7 pkt – 6 pkt	(3)
5 pkt – 4 pkt	(2)
3 pkt – 0 pkt	(1)

Brak zeszytu do dyktand jest równoznaczny z oceną niedostateczną.

XI. Oceny śródroczne i końcowe uwzględniają oceny cząstkowe z zachowaniem następującej hierarchii:

- pisemne prace klasowe (sprawdziany, testy)
- kartkówki
- odpowiedzi ustne
- prace domowe
- aktywność

XII. Informowanie o ocenach:

1. O uzyskiwanych ocenach uczniowie są informowani na bieżąco.
2. Wszystkie oceny są jawne i wystawiane według ustalonych kryteriów.
3. Wszelkie pisemne uwagi nauczyciela oraz oceny powinny być podpisane przez rodzica/opiekuna.
4. Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej oceny.
5. O przewidywanej ocenie niedostatecznej rocznej rodzice/prawni opiekunowie ucznia informowani są w formie pisemnej na miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.
9. Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną otrzymanych ocen.
10. W przypadku trudności w nauce, częstego nieprzygotowania do lekcji, lekceważącego stosunku do przedmiotu - rodzice będą informowani podczas organizowanych indywidualnych spotkań z nauczycielem.

XIII. Poprawa oceny

1. W przypadku otrzymania z pracy klasowej (sprawdzianu) **oceny niedostatecznej**, uczeń ma prawo do jednorazowej jej poprawy, przy czym w dzienniku zachowane są dwie oceny.

2. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
3. Poprawa nie dotyczy innych stopni oraz kartkówek.

XIV. Ocenianie kształtujące, czyli wspomagające uczenie się

Ocenianie kształtujące:

- jest ściśle związane ze skutecznym planowaniem,
- koncentruje się na tym w jaki sposób uczniowie się uczą,
- jest istotne podczas całego procesu dydaktycznego od planowania po ocenę osiągnięć,
- jest kluczową umiejętnością,
- ma oddziaływanie emocjonalne,
- wpływa na motywację uczniów,
- kieruje uwagę na kryteria sukcesu,
- daje uczniom konstruktywne wskazówki, jak mogą poprawić swoje wyniki i w jaki sposób mogą się rozwijać,
- wspomaga samoocenę,
- odnosi się do wszystkich kategorii osiągnięć.

Stosuje się następujące elementy oceniania kształtującego:

- cele lekcji (zazwyczaj formułowane ustnie),
- kryteria oceniania (NACOBZU)
 - są to kryteria osiągnięcia celów (również oceny), czyli na co będziemy zwracać uwagę?
 - formułowane są na podstawie celów
 - informują ucznia o tym, co nauczyciel będzie sprawdzał i oceniał
 - są dopasowywane do możliwości klasy i wymogów konkretnego zadania
 - „NaCoBeZu” jest obowiązkowe dla prac kontrolnych i sprawdzianów, może być również formułowane do lekcji, prac domowych i innych aktywności ucznia
- informacja zwrotna formułowana przez uczniów czy też nauczyciela powinna także zawierać wszystkie niezbędne elementy: zalety pracy, co trzeba poprawić, jak pracować dalej, aby się doskonalić (komentarze nauczyciela do prac pisemnych w zeszytach przedmiotowych i w zeszytach do prac klasowych; informacja punktowa na dyktandach - zeszyt do dyktand),

- pytania kluczowe (formułowanie pytań przez uczniów do przeczytanego tekstu literackiego),
- samoocena (omówienie pisemnej pracy domowej na lekcji: np. trójdzielna kompozycja, objętość pracy, poprawność językowa),
- współpraca z rodzicami,
- ocena koleżeńska (zespół „krytycznych przyjaciół”): ocena recytacji, prac pisemnych uczniów (ustnie),
- metody motywujące ucznia,
- uczniowie biorą udział w ustalaniu terminów omawiania lektury obowiązkowej; samodzielnie tworzą listę lektur nadobowiązkowych.

XV. Średnia ważona w przedmiotowych zasadach oceniania.

Każdej formie sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia, która podlega ocenie, będą przypisane odpowiednie **wagi**:

Forma sprawdzania wiadomości i umiejętności	Waga
- sprawdzian - praca klasowa - test sprawdzający - osiągnięcia w konkursach na etapie wyższym niż szkolny	4
- kartkówka - samodzielna wypowiedź pisemna (redagowanie tekstów) - dyktanda	3
- odpowiedź ustna - recytacja - osiągnięcia w konkursach szkolnych	2
- zadanie domowe - aktywność - zadania dla chętnych - praca na lekcji - praca w grupach - czytanie	1

Wagi innych form aktywności lub potrzeby wyróżnienia któregoś z działań, które nie są zawarte w tabeli, podawane będą na bieżąco przez nauczyciela.

Podstawą wystawienia oceny końcowosemestralnej będzie średnia ważona ocen otrzymanych w ciągu całego semestru.

Zależność oceny końcowosemestralnej od średniej ważonej wskazuje następująca tabela:

Przedział	Do 1,60	1,61- 2,60	2,61- 3,60	3,61 -4,60	4,61 -5,60	5,61 i wyżej
Ocena	1	2	3	4	5	6

Ocena roczna zostaje wystawiona w oparciu o dwie oceny końcowosemestralne według następującego wzoru:

$$K = \frac{S_I + S_{II}}{2}$$

S_I - średnia ważona za I semestr

S_{II} - średnia ważona za II semestr

Przedział	Do 1,60	1,61- 2,60	2,61- 3,60	3,61 -4,60	4,61 -5,60	5,61 i wyżej
Ocena	1	2	3	4	5	6

Jeżeli nauczyciel dostrzega wyraźny postęp ucznia w II półroczu, to może wziąć to pod uwagę, podwyższając mu ocenę roczną.

Osiągnięcia ucznia w konkursach przedmiotowych mogą podwyższać ocenę śródroczną lub roczną.

Przewidywana ocena z przedmiotu ustalona przez nauczyciela może odbiegać od średniej ważonej, gdyż uczeń ma jeszcze możliwość zdobywania ocen.

XVI. Ewaluacja PZO:

1. Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego podlegają ewaluacji raz w roku.
2. Informacje zbierane będą:
 - na podstawie wyników prac klasowych,
 - poprzez rozmowy z nauczycielami, uczniami i rodzicami.